

TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2008 m. balandžio 22 d.*

Byloje C-408/04 P

dėl 2004 m. rugsėjo 16 d. pagal Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pateikto apeliacinio skundo

Europos Bendrijų Komisija, atstovaujama V. Kreuzschitz ir M. Niejahr, nurodžiusi adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

apeliantė,

dalyvaujant kitoms proceso šalims:

Salzgitter AG, atstovaujamai advokatų J. Sedemund ir T. Lübbig,

ieškovei pirmojoje instancijoje,

* Proceso kalba: vokiečių.

Vokietijos Federacinei Respublikai, atstovaujamai L. Moritz, W.-D. Plessing ir C. Schulze-Bahr,

pirmojoje instancijoje į bylą įstojusiai šaliai,

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas V. Skouris, kolegijų pirmininkai C. W. A. Timmermans, A. Rosas, K. Lenaerts, A. Tizzano ir L. Bay Larsen, teisėjai J. N. Cunha Rodrigues, R. Silva de Lapuerta, M. Ilešič, P. Lindh ir J.-C. Bonichot (pranešėjas),

generalinis advokatas Y. Bot,
posėdžio sekretorius J. Swedenborg, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2007 m. vasario 6 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2007 m. rugsėjo 11 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

- 1 Savo apeliaciniu skundu Europos Bendrijų Komisija prašo panaikinti 2004 m. liepos 1 d. Europos Bendrijų Pirmosios instancijos teismo sprendimą *Salzgitter prieš Komisiją* (T-308/00, Rink. p. II-1933, toliau – skundžiamas sprendimas), kuriuo šis teismas iš dalies panaikino 2000 m. birželio 28 d. Komisijos sprendimą 2000/797/EAPB dėl Vokietijos suteiktos valstybės pagalbos *Salzgitter AG, Preussag Stahl AG* ir grupės dukterinėms juodosios metalurgijos įmonėms, šiuo metu *Salzgitter AG – Stahl und Technologie (SAG)* (OL L 323, p. 5, toliau – ginčijamas sprendimas). Priešpriešiniu apeliaciniu skundu *Salzgitter AG* (toliau – *Salzgitter*) prašo iš dalies panaikinti skundžiamą sprendimą.

Teisinės ir faktinės aplinkybės

- 2 Pirmosios instancijos teismas teisinį pagrindą išdėstė skundžiamo sprendimo 1–5 punktuose:

„1 AP 4 straipsnis nustato:

„Nesuderinamomis su bendrąja anglių ir plieno rinka pripažįstamos ir dėl to, kaip numatyta šioje Sutartyje, Bendrijoje panaikinamos bei draudžiamos šios priemonės:

<...>

- c) bet kokia forma valstybių teikiamos subsidijos, parama ar specialiai įvesti mokesčiai.“

2. AP 67 straipsnyje numatyta:

„1. Šalių narių vyriausybės praneša Komisijai apie bet kuriuos valstybės narės veiksmus, kuriais bus padaryta didelė įtaka konkurencijos sąlygoms anglių ir plieno pramonėje.

2. Jeigu tie veiksmai, sukeldami ne dėl našumo pokyčių didėjančius gamybos sąnaudų skirtumus, gali rimtai sutrikdyti pusiausvyrą, Komisija, pasitarusi su Konsultaciniu komitetu ir Taryba, gali imtis tokių priemonių:

- jeigu valstybės narės veiksmai daro žalą anglių ir plieno įmonėms, priklausančioms tos valstybės jurisdikcijai, tada Komisija gali leisti valstybei suteikti toms įmonėms pagalbą, kurios dydis, sąlygos ir trukmė bus nustatyti su ja sudarytoje sutartyje. <...>

- jeigu valstybės narės veiksmai daro žalą anglių ir plieno įmonėms, priklausančioms tos valstybės jurisdikcijai, tada Komisija pateikia tai valstybei rekomendaciją, kaip pašalinti tokias pasekmes, pasinaudojant priemonėmis, kurios, valstybės nuomone, yra labiausiai suderinamos su jos ekonomikos pusiausvyra.

<...>“

3 AP 95 straipsnio pirmojoje ir antrojoje pastraipose numatyta:

„Visais šioje Sutartyje nenumatytais atvejais paaiškėjus, kad, norint anglių ir plieno bendrojoje rinkoje pagal 5 straipsnį pasiekti 2, 3 ir 4 straipsniuose nustatytus Bendrijos tikslus, reikia Komisijos sprendimo ar rekomendacijos, toks sprendimas ar rekomendacija gali būti padaryti Tarybai vieningai sutikus ir pasitarus su Konsultaciniu komitetu.

Visi šitaip priimti sprendimai ar rekomendacijos turi apibrėžti, kokias nuobaudas galima skirti, jeigu jos skirtinos.“

- 4 Kad patenkintų juodosios metalurgijos sektoriaus restruktūrizacijos poreikius, Komisija, remdamasi AP 95 straipsnio nuostatomis devintojo dešimtmečio pradžioje įtvirtino Bendrijos schemą, pagal kurią valstybės pagalba juodajai metalurgijai buvo leidžiama tam tikrais tiksliai apibrėžtais atvejais. Ši schema buvo ne kartą keista, kad būtų įveikti konjunktūros sąlygoti juodosios metalurgijos pramonės sunkumai. Įvairūs šioje srityje priimti sprendimai bendrai žinomi kaip „pagalbos juodajai metalurgijai taisyklės“.
- 5 1996 m. gruodžio 18 d. Komisija priėmė sprendimą Nr. 2496/96/EAPB, nustatantį pagalbos juodajai metalurgijai Bendrijos taisykles (OL L 338, p. 42), kuris

yra šeštosios pagalbos juodajai metalurgijai taisyklės. Šis sprendimas galiojo nuo 1997 m. sausio 1 d. iki 2002 m. liepos 22 d.“

- 3 Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 6–11 punktuose išdėstydamas ginčo aplinkybes nurodė štai ką:

„6 *Salzgitter* <...> yra juodosios metalurgijos sektoriuje veikianti grupė, jungianti *Preussag Stahl AG* ir kitas tame pačiame sektoriuje veikiančias įmones.

7 1971 m. rugpjūčio 5 d. Vokietijoje buvo priimtas ir patvirtintas *Zonenrandförderungsgesetz* (Vokietijos įstatymas dėl pasienio zonos su buvusia Vokietijos Demokratine Respublika ir buvusia Čekoslovakijos Respublika rėmimo (toliau – ZRFG)). Šį įstatymą ir jo vėlesnius pakeitimus Komisija (savo sprendimu) po jame numatytų priemonių įvertinimo pagal EB sutarties 92 straipsnį (po pakeitimo – EB 87 straipsnis) ir EB sutarties 93 straipsnį (po pakeitimo – EB 88 straipsnis) leido taikyti (1971 m. Sprendimas). Paskutinius ZRFG pakeitimus Komisija įvertino kaip su EB sutartimi suderinamą valstybės pagalbą (OL C 3, 1993, p. 3). ZRFG nustojo galioti 1995 metais.

8 ZRFG 3 straipsnis nuo pat pradžių numatė finansinę paskatą ypatingųjų atskaitymų (*Sonderabschreibungen*) ir neapmokestinamų atidėjimų (*steuerfreie Rücklagen*) forma investicijoms į bet kurį pasienyje su buvusia Vokietijos Demokratine Respublika ir buvusia Čekoslovakijos Respublika (toliau – *Zonenrandgebiet*) esančios įmonės padalinį. Ypatingieji atskaitymai leido įmonės apskaitoje subsidijuojamoms investicijoms taikyti didesnius, nei numatyta pagal bendrojo teisės aktus, atskaitymus pirmaisiais metais arba per pirmuosius kelerius metus po minėtų investicijų. Taigi pirmaisiais metais arba per pirmuosius keletus metus po minėtų investicijų įmonės apmokestinimo bazė buvo sumažinta,

o likvidumas padidintas, ir tai suteikė įmonei finansinės naudos. Neapmokestinami atidėjimai teikė įmonei panašios naudos. Vis dėlto ypatingieji atskaitymai ir neapmokestinami atidėjimai negalėjo būti taikomi tuo pat metu.

- 9 *Preussag Stahl AG*, vienos dabartinės grupės *Salzgitter AG* įmonės, metinėse ataskaitose pastebėjusi, kad šiai įmonei 1986–1995 m. pakartotinai buvo suteikta pagalba pagal ZRFG 3 straipsnį, Komisija 1999 m. kovo 3 d. laišku informavo Vokietijos Federacinę Respubliką apie savo sprendimą pradėti šeštųjų pagalbos juodajai metalurgijai taisyklių 6 straipsnio 5 dalyje numatytą procedūrą dėl Vokietijos suteiktos pagalbos *Preussag Stahl AG* ir kitoms grupės *Salzgitter AG* dukterinėms juodosios metalurgijos įmonėms. Šiuo sprendimu, paskelbtu 1999 m. balandžio 24 d. *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* (OL C 113, p. 9), Komisija pasiūlė suinteresuotosioms šalims pateikti savo pastabas dėl ginčijamos pagalbos.

- 10 Vykstant administracinei procedūrai Komisija 1999 m. gegužės 10 d. laišku gavo Vokietijos valdžios institucijų paaiškinimus bei vienintelio byloje dalyvaujančio trečiojo asmens *UK Steel Association* pastabas, kurias ji perdavė Vokietijos Federacinei Respublikai.

- 11 2000 m. birželio 28 d. Komisija priėmė (ginčijamą sprendimą), pagal kurią ZRFG 3 straipsnyje numatyti ypatingieji atskaitymai ir neapmokestinami atidėjimai, galėję būti (*Salzgitter*) padaryti dėl subsidijuojamų atitinkamai 484 ir 367 milijonų Vokietijos markių dydžio investicijų, buvo pripažinti su bendrąja rinka nesuderinama valstybės pagalba. Komisija (ginčijamo) sprendimo 2 ir 3 straipsniuose nurodė Vokietijos Federacinei Respublikai susigrąžinti šią pagalbą iš jos gavėjo ir pranešti jai apie konkrečias pagalbos susigrąžinimo sąlygas.“

Ieškinys Pirmosios instancijos teisme ir skundžiamas sprendimas

- 4 2000 m. rugsėjo 21 dieną Pirmosios instancijos teismo kanceliarijoje ieškovė pateikė ieškinį dėl ginčijamo sprendimo panaikinimo.
- 5 2001 m. kovo 29 d. Nutartimi Vokietijos Federacinei Respublikai buvo leista įstoti į bylą palaikyti *Salzgitter* reikalavimus.
- 6 Skundžiamame sprendime Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad Komisija teisingai taikė AP 4 straipsnio c punktą *Salzgitter* suteiktai pagalbai, išskyrus AP 67 straipsnį.
- 7 Prie šios išvados Pirmosios instancijos teismas priėjo, be kita ko, skundžiamo sprendimo 111–115 punktuose pastebėjęs, kad AP 4 straipsnio c punktas ir AP 67 straipsnis apima dvi skirtingas sritis, nes AP 67 straipsnis netaikomas valstybės pagalbai, ir kad neaiški padėtis dėl nespacialios pagalbos schemoms anglies ir plieno sektoriuje taikomų teisės normų vieną po kitos priėmus tris pirmąsias pagalbos juodajai metalurgijai taisykles negali pakeisti jo aiškinimo.
- 8 Be to, Pirmosios instancijos teismas kaip nepagrįstus atmetė *Salzgitter* argumentus dėl klaidingo Komisijos atlikto valstybės pagalbos sąvokos ir AP 95 straipsnio aiškinimo, o taip pat teiginį dėl ginčijamo sprendimo motyvavimo stokos.

- 9 Tačiau Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad Komisija negalėjo, nepažeisdama teisinio saugumo principo, reikalauti išieškoti iš *Salzgitter* nuo 1986 m. iki 1995 m. jai suteiktą valstybės pagalbą, ir panaikino ginčijamo sprendimo 2 ir 3 straipsnius, kuriuose nustatoma Vokietijos Federacinės Respublikos pareiga išieškoti šiame sprendime nurodytą valstybės pagalbą.
- 10 Prieš pripažindamas teisinio saugumo principo pažeidimą, Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 174 punkte nusprendė, kad priėmus antrąsias ir trečiąsias pagalbos juodajai metalurgijai taisykles susidarė dviprasmiška teisinė situacija, kiek tai susiję su 1971 m. Komisijos sprendimo taikymo apimtimi ir pareigos pranešti apie pagalbą, suteiktą *Salzgitter* pagal trečiųjų pagalbos juodajai metalurgijai taisyklių 6 straipsnį po šių taisyklių priėmimo, taikymo apimtimi.
- 11 Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 179 punkte konstatavo, kad Komisija žinojo apie *Salzgitter* pagal ZRFG suteiktą pagalbą, nes *Salzgitter* jai pateikė savo veiklos ataskaitą ir 1987–88 metų metinę ataskaitą.
- 12 Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 180 punkte iš to padarė išvadą, kad situacijos netikrumas ir nepakankamas aiškumas bei užsitęsęs Komisijos neveikimas, nepaisant jos žinių apie *Salzgitter* gautą valstybės pagalbą, lėmė, jog šiai institucijai pažeidžiant savo rūpestingumo pareigą susidarė dviprasmiška situacija, kurią Komisija turėjo išaiškinti prieš priimdama sprendimą nurodyti grąžinti jau sumokėtą valstybės pagalbą. Taigi Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 182 punkte nusprendė, kad Komisija nepažeisdama teisinio saugumo principo negalėjo nurodyti *Salzgitter* grąžinti nuo 1986 m. iki 1995 m. jai suteiktą valstybės pagalbą.
- 13 Šiomis aplinkybėmis Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad nėra reikalo spręsti dėl ginčijamame sprendime nurodytos pagalbos sumos apskaičiavimo.

Šalių reikalavimai

- 14 Apeliaciniu skundu Komisija Teisingumo Teismo prašo panaikinti skundžiamą sprendimą, grąžinti bylą Pirmosios instancijos teismui ir priteisti iš *Salzgitter* bylinėjimosi išlaidas.
- 15 *Salzgitter* prašo atmesti apeliacinį skundą ir priešpriešiniu apeliaciniu skundu prašo panaikinti skundžiamą sprendimą tiek, kiek juo iš dalies buvo atmestas jos ieškinys, ir panaikinti ginčijamo sprendimo 1 straipsnį, kuriame ypatingieji atskaitymai ir neapmokestinami atidėjimai, kuriais ji pasinaudojo pagal ZRFG buvo pripažinti „valstybės pagalba“. Ji taip pat prašo priteisti iš Komisijos bylinėjimosi abiejose instancijose išlaidas.
- 16 Vokietijos Federacinė Respublika prašo atmesti Komisijos apeliacinį skundą, panaikinti skundžiamą sprendimą tiek, kiek juo iš dalies atmestas *Salzgitter* ieškinys, ir panaikinti ginčijamo sprendimo 1 straipsnį.

Dėl priešpriešinio apeliacinio skundo

- 17 Jei Teisingumo Teismas priimtų *Salzgitter* priešpriešinį apeliacinį skundą, tokiu atveju nereikėtų spręsti dėl pagrindinio apeliacinio skundo, kuris netektų dalyko. Todėl iš pradžių reikia išnagrinėti nepagrindinį apeliacinį skundą.

Dėl pirmojo apeliacinio skundo pagrindo

- 18 Pirmuoju, į tris dalis suskaidytu, apeliacinio skundo pagrindu *Salzgitter* teigia, kad buvo pažeisti AP 4 straipsnio c punktas ir AP 67 straipsnis.

Dėl pirmojo apeliacinio skundo pagrindo pirmos dalies

— Šalių argumentai

- 19 Pirmojo apeliacinio skundo pagrindo pirmoje dalyje *Salzgitter* teigia, kad Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidą nusprendęs, kad Komisija ginčijamame sprendime nurodytai pagalbai teisingai taikė AP 4 straipsnio c punktą, o ne AP 67 straipsnį (1960 m. gegužės 10 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Hauts fourneaux et fonderies de Givors ir kt. prieš Vyriausiąją valdybą*, 27/58 iki 29/58, Rink. p. 503, 526; 1961 m. vasario 23 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg prieš Vyriausiąją valdybą*, 30/59, Rink. p. 1 ir 47; 2001 m. rugsėjo 20 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Banks, C-390/98*, Rink. p. I-6117, 88 punktas).
- 20 *Salzgitter* teigia, kad iš 1969 m. gruodžio 10 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Komisija prieš Prancūziją* (6/69 ir 11/69, Rink. p. 523) negalima daryti išvados, kad nespecialioji pagalba anglies ir plieno sektoriui jau buvo uždrausta AP 4 straipsnio c punktu dar prieš priimant pirmąsias pagalbos juodajai metalurgijai taisykles.
- 21 Vokietijos vyriausybė pateikė tokius pat argumentus kaip ir *Salzgitter*.

- 22 Ji taip pat teigia, kad EAPB sutartimi anglies ir plieno sektorius buvo integruotas tik iš dalies ir ne visiškai.
- 23 Ji pabrėžia, kad, atsižvelgiant į platų EB 87 straipsnyje nurodytos „valstybės pagalbos“ sąvokos aiškinimą, kuris taikomas ir AP 4 straipsnio c punkte minimai „pagalbos“ sąvokai (1998 m. gruodžio 1 d. Sprendimas *Ecotrade*, C-200/97, Rink. p. I-7907), jei tokiai pagalbai, kokia numatyta ginčijamame sprendime, būtų taikomas AP 4 straipsnio c punktas, AP 67 straipsnis visiškai netektų prasmės.
- 24 Tai, kad AP 4 straipsnio c punktas netaikomas pagalbai, kuri nėra teikiama vien juodosios metalurgijos įmonėms, nesušilpnina Komisijos vykdomos valstybės pagalbos kontrolės, nes jai taikomi EB 87, EB 88 ir AP 67 straipsniai. Šios pagalbos draudimas neteisėtai apribotų EB 87 straipsnio 3 dalies a–e punktuose numatytų išimčių taikymą.
- 25 Ši vyriausybė taip pat teigia, kad AP 4 straipsnio c punkte vartojamais žodžiais „bet kokia forma“ siekiama tik atskirti pačią valstybės pagalbos sąvoką nuo jos suteikimo būdų ir nesukuria pagrindo šiuos nuostatos taikymą išplėsti taip, kad ji būtų taikoma ir tokiai pagalbai, kuri aptariama ginčijamame sprendime.
- 26 Ji teigia, kad iš minėto sprendimo *Komisija prieš Prancūziją* matyti, jog AP 67 straipsnis taikomas nespacialiajai pagalbai anglies ir plieno sektoriuje, ir tai patvirtinta 1971 m. liepos 6 d. Sprendimu *Nyderlandai prieš Komisiją* (59/70, Rink. p. 639) ir minėtu sprendimu *Banks*.

- 27 Ji mano, kad Vokietijos Federacinė Respublika įvykdė savo pareigą pranešti, nes informavo Komisiją apie ZRFG pagal EB 87 ir EB 88 straipsnius, ir pabrėžia, kad ši valstybė narė neturėjo pareigos pranešti pagal AP 67 straipsnio 1 dalį, nes ZRFG negalėjo būti padaryta didelė įtaka konkurencijos sąlygoms anglių ir plieno pramonėje šios nuostatos prasme.
- 28 Komisija teigia, kad teismo praktikoje, kuria remiasi *Salzgitter*, iš tiesų numatoma, kad AP 67 straipsnis taikomas ne valstybės pagalbai, o tik bendroms priemonėms, kurias valstybės narės gali priimti įgyvendindamos savo ekonominę ir socialinę politiką, ar sektorinėms priemonėms, kurios specialiai nėra skirtos juodosios metalurgijos ar anglies pramonei. Tačiau ji mano, kad AP 4 straipsnio c punktas taikomas net ir bendrojo pobūdžio pagalbai (be kita ko, žr. minėtą sprendimą *De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg prieš Vyriausiąją valdybą*).
- 29 Komisija mano, kad Vokietijos vyriausybė klaidingai aiškina teismo praktiką, nes ji neatsižvelgia į skirtumą tarp bendrų priemonių ir bendrai taikomų pagalbos schemų, ir kad Teisingumo Teismas sprendimuose, kuriuos mini ši vyriausybė, niekada nenauginėjo bendros pagalbos schemų.
- 30 Ji pabrėžia, kad bet kokių atveju, net jei AP 67 straipsnis būtų taikomas nagrinėjamu atveju, Vokietijos Federacinė Respublika jos neinformavo pagal AP 67 straipsnio 1 dalį apie savo ketinimus taikyti ZRFG juodosios metalurgijos sektoriaus įmonėms ir kad ši valstybė narė pagal šią nuostatą negalėjo remtis, nors ir netiesioginiu, leidimu suteikti ginčijame sprendime nurodytą pagalbą.

— Teisingumo Teismo vertinimas

- 31 Visų pirma reikia nurodyti, kad nors AP 4 straipsnio c punktu draudžiama valstybės pagalba juodosios metalurgijos ir anglies įmonėms neskiriant, ar tai yra individuali pagalba, ar pagalba, teikiama taikant valstybės pagalbos schemą, AP 67 straipsnyje valstybės pagalba konkrečiai minima tik kalbant apie apsaugos priemones, kurias juodosios metalurgijos ir anglies įmonių naudai gali leisti Komisija pagal šio straipsnio 2 dalies pirmą įtrauką, jei šios įmonės dėl bendros ekonominės politikos priemonių konkurencijos atžvilgiu atsiduria nepalankioje padėtyje.
- 32 Be to, iš nusistovėjusios teismo praktikos matyti, kad AP 4 ir AP 67 straipsniais reglamentuojamos dvi skirtingos sritys, nes pirmuoju iš jų panaikinami ir uždraudžiami tam tikri valstybių narių veiksmai srityje, kuri pagal EAPB sutartį patenka į Bendrijos kompetencijos sritį, o antruoju siekiama sušvelninti poveikį konkurencijai, kuri neabejotinai gali sukelti valstybės narės naudodamosi joms suteiktomis teisėmis (žr. minėto sprendimo *Banks* 88 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką). Teisingumo Teismas iš to daro išvadą, kad AP 67 straipsnis taikomas bendrosioms priemonėms, kurių valstybės narės gali imtis įgyvendindamos savo ekonominę ir socialinę politiką, o taip pat priemonėms, kurių valstybės narės imasi kituose nei anglies ir plieno pramonė sektoriuose, bet kurios gali turėti didelę įtaką konkurencijos sąlygoms šiose pramonės šakose (minėto sprendimo *Banks* 88 punktas).
- 33 Teisingumo Teismas taip pat nusprendė, kad AP 67 straipsnyje minimos priemonės negali būti tos, kurios AP 4 straipsnyje pripažįstamos nesuderinamomis su bendrąja anglių ir plieno rinka, panaikinamos ir draudžiamos bet kokia forma (minėto sprendimo *De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg prieš Vyriausiąją valdybą* 44 punktas). Teisingumo Teismas, be kita ko, nurodė, kad negalima

manyti, jog EAPB sutarties rengėjai AP 4 straipsnio c punkte nusprendę, kad valstybių teikiamos subsidijos ar parama bet kokia forma yra panaikinamos ir uždraudžiamos, vėliau AP 67 straipsnyje nusprendė, kad net negavus Komisijos leidimo jos gali būti leidžiamos vykdant jos rekomenduotas priemones, skirtas sukeltoms pasekmėms sušvelninti ar ištaisyti (minėto sprendimo *De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg prieš Vyriausiąją valdybą* 43 punktas).

34 Teisingumo Teismas taip pat nurodė, kad AP 67 straipsnio 2 dalies pirma įtrauka, kurioje nukrypstant nuo AP 4 straipsnio, leidžiama suteikti valstybės pagalbą kaip apsaugos priemonę AP 80 straipsnyje minimoms įmonėms, nedaro skirtumo tarp pagalbos, teikiamos specialiai anglies ir plieno sektoriui, ir pagalbos, kuri jam taikoma pagal bendrąją priemonę (minėto sprendimo *Komisija prieš Prancūziją* 43 punktas). Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad preferencinės nuolaidos eksportui yra pagalba, kuriai šiuo atveju turi būti gautas Komisijos leidimas pagal AP 67 straipsnio 2 dalį, nes ji skirta sektoriui, kuriam taikoma EAPB sutartis (žr. minėto sprendimo *Komisija prieš Prancūziją* 44 punktą).

35 Galiausiai valstybės pagalba, suteikta įmonei, kuri patenka į EAPB sutarties taikymo sritį, turi tokias pat konkurenciją pažeidžiančias pasekmes, neatsižvelgiant į tai, ar ji suteikta kaip individuali pagalba, ar kaip pagalba taikant valstybės pagalbos schemą, kuri nėra specialiai skirta anglies ir plieno sektoriui.

36 Atsižvelgiant į pirmiau pateiktas pastabas, reikia daryti išvadą, kad AP 4 straipsnio c punktas taikomas valstybės pagalbai, teikiamai juodosios metalurgijos ir anglies įmonėms, taikant valstybės pagalbos schemą, kuri nėra specialiai skirta anglies ir plieno sektoriui.

37 Kitaip nei teigia Vokietijos vyriausybė, toks aiškinimas nekeltų grėsmės AP 67 straipsnio veiksmingumui. Iš tiesų bendros politikos priemonės, kurios nėra valstybės pagalba, gali turėti didelės įtakos konkurencijos sąlygoms anglių ir plieno pramonėje AP 67 straipsnio 1 dalies prasme.

38 Šioje byloje neginčijama, kad *Salzgitter* yra įmonė, kuriai taikoma EAPB sutartis, ir kad ginčijamame sprendime aptariama pagalba nėra AP 67 straipsnio 2 dalies pirmoje įtraukoje numatytos apsaugos priemonės.

39 Todėl Pirmosios instancijos teismas nepadarė teisės klaidos nusprendęs, kad ginčijamame sprendime aptariamai pagalbai taikomas AP 4 straipsnio c punktas, o ne AP 67 straipsnis.

40 Todėl pirmojo apeliacinio skundo pagrindo pirma dalis yra nepagrįsta ir turi būti atmesta.

Dėl pirmojo apeliacinio skundo pagrindo antros dalies

— Šalių argumentai

41 Pirmojo apeliacinio skundo pagrindo antroje dalyje *Salzgitter* teigia, kad Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidą nusprendęs, jog Komisija teisingai manė, kad

ginčijamame sprendime aptariamai pagalbai taikomas AP 4 straipsnio c punktas, o ne AP 67 straipsnis, nes Komisija pagal pagalbos juodajai metalurgijai taisykles neturėjo kompetencijos išplėsti AP 4 straipsnio c punkto taikymo srities.

⁴² *Salzgitter* mano, kad AP 95 straipsnio 1 ir 2 dalys nėra pakankamas pagrindas taip pakeisti EAPB sutartį ir kad reikėjo laikytis senojoje AP 96 straipsnio redakcijoje numatytos procedūros arba bent jau „nedidelių sutarties pakeitimų“ procedūros, numatytos AP 95 straipsnio trečiojoje ir ketvirtojoje pastraipose (1959 m. gruodžio 17 d. Teisingumo Teismo nuomonė 1/59, Rink. 1959).

⁴³ Komisija teigia, kad ji nedarė jokių EAPB sutarties pakeitimų, nes šios sutarties 4 straipsnio c punkto tekstas nesikeitė nuo 1952 m. liepos 23 dienos.

— Teisingumo Teismo vertinimas

⁴⁴ Atsižvelgiant į atsakymą dėl pirmojo apeliacinio skundo pagrindo pirmos dalies reikia daryti išvadą, kad pirmojo apeliacinio skundo pagrindo antra dalis yra nepagrįsta dėl tų pačių motyvų, kurie išdėstyti dėl minėtos pirmos dalies, ir todėl ją reikia atmesti.

Dėl pirmojo apeliacinio skundo pagrindo trečios dalies

— Šalių argumentai

45 Pirmojo apeliacinio skundo pagrindo trečioje dalyje *Salzgitter* teigia, kad skundžiamo sprendimo 112 ir tolesniuose punktuose Pirmosios instancijos teismas klaidingai apibūdino Komisijos sprendimų priėmimo tvarką. Ji mano, kad nuo EAPB sutarties įsigaliojimo dienos, o ne nuo 1970 m. pradžios Komisija manė, jog AP 4 straipsnio c punktas taikomas tik specialiai pagalbai anglies ir plieno sektoriuje (šia prasme žr. 1963 m. EAPB Vyriausiosios valdybos ataskaitą „EAPB sutartis 1952–1962 m.“). Ji taip pat teigia, kad Komisijos praktika aiškinant AP 4 straipsnio c punktą ir AP 67 straipsnį dėl pagalbos anglies sektoriaus įmonėms ir juodosios metalurgijos įmonėms yra nenuosekli.

46 Komisija mano, kad tai, jog jos požiūris buvo kitoks prieš priimant trečiąsias pagalbos juodajai metalurgijai taisykles, neturi įtakos *Salzgitter* suteiktai pagalbai, nes šis požiūris nebuvo įtvirtintas jokiam individualiam akte, kuris galėtų tapti galutiniu ir būtų išsiųstas šiai įmonei iki 1986 m. sausio 1 d., kai įsigaliojo trečiosios pagalbos juodajai metalurgijai taisyklės.

— Teisingumo Teismo vertinimas

47 Reikia konstatuoti, kad Komisijos praktikos priimant sprendimus dėl įmonėms, kurioms taikoma EAPB sutartis, suteiktos pagalbos analizė neturi įtakos Pirmosios instancijos teismui aiškinant AP 4 straipsnio c punktą ir AP 67 straipsnį.

48 Todėl pirmojo apeliacinio skundo pagrindo trečia dalis turi būti atmesta kaip nepagrįsta.

49 Todėl visas pirmas apeliacinio skundo pagrindas yra atmestinas.

Dėl antrojo apeliacinio skundo pagrindo

— Šalių argumentai

50 Antruoju apeliacinio skundo pagrindu *Salzgitter* teigia, kad Pirmosios instancijos teismas, atmetęs ieškinio pagrindą, grindžiamą ginčijamo sprendimo motyvavimo stoka, pažeidė AP 5 straipsnio ketvirtą įtrauką ir AP 15 straipsnio pirmąją pastraipą.

51 *Salzgitter* iš tiesų mano, kad Komisija nepaaiškino savo teisinio požiūrio atitinkamai į AP 4 straipsnio c punkto ir AP 67 straipsnio taikymo sritis pokyčio priežasčių ir taip pat to, kodėl jos vertinimas šiuo atveju skyrėsi nuo jos sprendimų dėl anglies sektoriaus ir panašių bylų priėmimo praktikos.

52 Vokietijos vyriausybė pabrėžia, kad Komisijos teisinio požiūrio į AP 4 straipsnio c punktą pokytis reikalavo daug nuodugnesnio ginčijamo sprendimo motyvavimo.

53 Komisija teigia, kad jos praktika pasikeitė priėmus trečiąsias pagalbos juodajai metalurgijai taisykles ir jog šiose taisyklėse šiuo klausimu pateikiama pakankamai motyvų. Ji ypač nurodo šių trečiųjų taisyklių konstatuojamosios dalies I punkto trečiąją ir ketvirtąją pastraipas. Ji nesutinka, kad egzistuoja pareiga specialiai motyvuoti, nurodydama, jog jos pareigai informuoti taikomi tik AP 95 straipsnio pirmojoje pastraipoje ir AP 15 straipsnio trečiojoje pastraipoje numatyti reikalavimai.

— Teisingumo Teismo vertinimas

54 *Salzgitter* teigia, kad Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidą pripažinęs, kad ieškinio pagrindas, grindžiamas ginčijamo sprendimo motyvavimo stoka, buvo nepagrįstas ir turėjo būti atmestas.

55 Tai yra teisės klausimas, kurio kontrolę vykdo Teisingumo Teismas nagrinėdamas apeliacinį skundą (1997 m. vasario 20 d. Sprendimas *Komisija prieš Daffix*, C-166/95 P, Rink. p. I-983).

56 Pagal nusistovėjusią teismo praktiką dėl EB 253 straipsnio, kurią galima taikyti ir AP 15 straipsniui, asmens nenaudai priimto akto motyvai turi atitikti nagrinėjamo akto pobūdį, aiškiai ir nedviprasmiškai atskleisti Bendrijos institucijos, kuri priėmė teisės aktą, samprotavimus, kad suinteresuotieji asmenys galėtų sužinoti priimtos priemonės pagrindimą, o Teisingumo Teismas galėtų vykdyti kontrolę.

Nereikalaujama, kad akto motyvai apimtų visas faktines ir teises aplinkybes, nes norint išsiaiškinti, ar jie atitinka EB 253 straipsnio reikalavimus, turi būti atsižvelgiama ne tik į jų formuluotę, bet ir turinį bei visus aptariamą klausimą reglamentuojančius teisės aktus (2004 m. liepos 15 d. *Sprendimo Ispanija prieš Komisiją*, C-501/00, Rink. p. I-6717, 73 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).

57 Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 184 punkte nusprendė, kad jo atlikta pirmų trijų ieškinio pagrindų kontrolė pakankamai parodė, kad priimant ginčijamą sprendimą buvo laikytasi pareigos motyvuoti.

58 Ginčijamo sprendimo 66 punkte aiškiai ir nedviprasmiškai nurodomas Komisijos pagrindimas aptariamai pagalbai taikyti AP 4 straipsnio c punktą. Šio sprendimo 67–76 ir 126–133 punktuose Komisija, be kita ko, nuodugniai išdėsto konkrečias pagalbos juodajai metalurgijai taisykles, galiojančias nuo 1986 metų.

59 Todėl Pirmosios instancijos teismas nepadarė teisės klaidos pripažindamas, kad ginčijamame sprendime laikomasi pareigos motyvuoti.

60 Todėl antrasis priešpriešinio apeliacinio skundo pagrindas, grindžiamas ginčijamo sprendimo motyvavimo stoka, yra nepagrįstas ir turi būti atmestas.

61 Todėl priešpriešinį apeliacinį skundą reikia atmesti.

Dėl pagrindinio apeliacinio skundo

- ⁶² Pirmuoju apeliacinio skundo pagrindu, padalytu į šešias dalis, Komisija teigia, kad buvo pažeistas AP 4 straipsnio c punktas bei trečiosios, ketvirtosios ir šeštosios pagalbos juodajai metalurgijai taisyklės. Antruoju apeliacinio skundo pagrindu ji nurodo jos teisės į gynybą pažeidimą.

Dėl antrojo apeliacinio skundo pagrindo

— Šalių argumentai

- ⁶³ Savo antruoju apeliacinio skundo pagrindu, kurį reikia išnagrinėti pirmiausiai, nes nuo jo priklauso skundžiamo sprendimo teisėtumas, Komisija teigia, kad Pirmosios instancijos teismas pažeidė teisę į gynybą pripažinęs, kad vieną po kitos priėmus tris pirmąsias pagalbos juodajai metalurgijai taisykles susidarė neaiški teisinė padėtis, ir nesuteikęs jai galimybės šiuo klausimu išdėstyti savo argumentus.
- ⁶⁴ Ji pabrėžia, kad iš 2003 m. liepos 28 d. laiške Pirmosios instancijos teismo jai užduotų klausimų nebuvo aišku, kad ji galėjo būti kaltinama dėl tokio teisinio neaiškumo.
- ⁶⁵ *Salzgitter* teigia, kad teisinio aiškumo nebuvimas dėl to, kad viena po kitos buvo priimtose trys pirmosios pagalbos juodajai metalurgijai taisyklės, buvo paminėtas jos ieškinio 114 punkte ir todėl Komisija turėjo galimybę šiuo klausimu išdėstyti savo argumentus.

66 Ji taip pat teigia, kad Pirmosios instancijos teismas nepažeidė proceso rungtyniškumo principo, kai rėmėsi *Salzgitter* raštu pateiktose pastabose nurodytais faktais, kuriais buvo bandoma pagrįsti teisinio saugumo principo pažeidimą (2005 m. balandžio 14 d. Sprendimo *Belgija prieš Komisiją*, C-110/03, Rink. p. I-2801, 27 punktą).

— Teisingumo Teismo vertinimas

67 Šiuo atveju iš bylos medžiagos ir ypač iš atsakymų į 2003 m. liepos 28 d. laišku Pirmosios instancijos teismo raštu pateiktus klausimus aišku, kad Komisija turėjo galimybę patikslinti juodosios metalurgijos įmonėms pagal bendrąją schemą teikiamos pagalbos reglamentavimo pokyčius vieną po kitos priėmus tris pirmąsias pagalbos juodajai metalurgijai taisykles ir pareikšti savo poziciją dėl EAPB sutarties taikymo srityje pagal EB 88 straipsnį priimto sprendimo leisti suteikti valstybės pagalbą teisinės galios. Komisija šiame kontekste taip pat patikslino, kad pagal trečiųjų pagalbos juodajai metalurgijai taisyklių 6 straipsnį *Salzgitter* turėjo pareigą pranešti apie pagal ZRFG suteiktą pagalbą.

68 Šiomis aplinkybėmis Komisijos argumentas, kad Pirmosios instancijos teismas jai nesuteikė galimybės išdėstyti savo poziciją šiuo klausimu, turi būti atmestas.

69 Todėl Komisijos apeliacinio skundo antrąjį pagrindą reikia atmesti kaip nepagrįstą.

Dėl pirmojo apeliacinio skundo pagrindo

- 70 Savo pirmuoju apeliacinio skundo pagrindu Komisija ginčija Pirmosios instancijos teismo analizę dėl teisinio saugumo principo pažeidimo dviem aspektais. Ji visų pirma teigia, kad aptariamai pagalbai taikomos taisyklės buvo visiškai aiškios ir, antra, kad ji nepavėlavo imtis veiksmų dėl šios pagalbos. Todėl, jos teigimu, Pirmosios instancijos teismui atliekant bendrą analizę, po kurios buvo panaikinta ta jos sprendimo dalis, kurioje nurodoma susigrąžinti aptariamą pagalbą, buvo padaryta teisės klaidų.
- 71 Komisija taip pat teigia, kad Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidą pripažinęs, jog pagalbos gavėjas gali remtis teisinio saugumo principo pažeidimu.

Dėl aptariamoms pagalboms teisinio reglamentavimo aiškumo

— Šalių argumentai

- 72 Komisija teigia, kad Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidą nusprendęs, jog teisinė situacija buvo neaiški ir dviprasmiška dėl to, kad kartu buvo taikoma EAPB sutartis, EB sutartis ir skirtingos pagalbos juodajai metalurgijai taisyklės.
- 73 Komisija visų pirma ginčija Pirmosios instancijos teismo analizę, pagal kurią antrųjų ir trečiųjų pagalbos juodajai metalurgijai taisyklių priėmimas reiškė 1971 m. Komisijos sprendimu suteikto leidimo ZRFG panaikinimą.

- 74 Komisija teigia, kad minėtu sprendimu suteiktas leidimas, priimtas pagal EB sutartį, negalėjo turėti įtakos EAPB sutarties taikymo srityje, o ZRFG numatyta pagalba juodosios metalurgijos įmonėms buvo uždrausta dar prieš paskelbiant pirmąsias pagalbos juodajai metalurgijai taisykles (minėto sprendimo *Komisija prieš Prancūziją* 41–44 punktai). Ji mano, kad tik remiantis pirmosiomis pagalbos juodajai metalurgijai taisyklėmis 1971 m. Sprendimu suteiktas leidimas ir vėliau jį pakeitę leidimai buvo pripažinti taikomais juodosios metalurgijos įmonėms ir kad šis laikinas bendrasis leidimas nustojo galioti 1981 m. gruodžio 31 d., kai nustojo galioti pirmosios pagalbos juodajai metalurgijai taisyklės (šia prasme žr. 2002 m. rugsėjo 24 d. Sprendimo *Falck ir Acciaierie di Bolzano prieš Komisiją*, C-74/00 P ir C-75/00 P, Rink. p. I-7869, 115 ir 116 punktus).
- 75 Komisija taip pat teigia, kad AP 67 straipsnis netaikomas valstybės pagalbai, o AP 4 straipsnio c punktas uždraudžia pagalbą „bet kokia forma“. Ji taip pat mano, kad Vokietijos Federacinė Respublika neinformavo jos apie *Salzgitter* suteiktą pagalbą ir todėl ši valstybė narė negali teigti, kad Komisija ją leido pagal AP 67 straipsnį.
- 76 Komisija taip pat ginčija Pirmosios instancijos teismo atliktą analizę, iš kurios išplaukia, kad priėmus antrąsias ir trečiąsias pagalbos juodajai metalurgijai taisykles kilo dar didesnis dviprasmiškumas, nes nebuvo aišku dėl trečiųjų pagalbos juodajai metalurgijai taisyklių 6 straipsnio taikymo, kuriame numatoma pareiga pranešti apie valstybės pagalbą, suteiktą juodosios metalurgijos sektoriaus įmonėms pagal ZRFG, nors šiai pagalbos schemai leidimas jau buvo suteiktas pagal EB sutartį.
- 77 Ji mano, kad trečiųjų pagalbos juodajai metalurgijai taisyklių 6 straipsnis labai aiškiai numato pareigą pranešti apie pagalbos schemas, kurioms jau buvo suteiktas Komisijos leidimas jas taikyti juodosios metalurgijos įmonėms pagal EB sutartį, ir kad skirtumas tarp naujos ir jau teikiamos pagalbos nėra svarbus taikant EAPB sutartį, nes joje numatoma tuoj pat ir be išimčių nutraukti visą valstybės pagalbą.

78 *Salzgitter* mano, kad Pirmosios instancijos teismas nepadarė teisės klaidos ir kad Komisija privalėjo savo antrosiose ir trečiosiose pagalbos juodajai metalurgijai taisyklėse ar kitame pranešime informuoti apie tai, kad ji pradėjo kitaip aiškinti AP 4 straipsnio c punktą (2004 m. balandžio 29 d. Sprendimo *Komisija prieš Kvaerner Warnow Werft*, C-181/02 P, Rink. p. I-5703, 41 punktas). Ji taip pat teigia, kad daug pagal EB sutartį Komisijos suteiktų ZRFG leidimų leido kilti teisėtiems lūkesčiams, jog šis teisės aktas yra teisėtas.

79 *Salzgitter* mano, kad AP 4 straipsnio c punktas netaikomas valstybių narių visus ekonomikos sektorius apimančioms bendrosioms priemonėms, kaip antai ZRFG, o tai Komisija tvirtino pirmųjų ir antrųjų pagalbos juodajai metalurgijai taisyklių pirmoje konstatuojamojoje dalyje. Ji mano, kad pažeisdama Bendrijos teisę Komisija pradėjo taikyti atgal AP 4 straipsnio c punktą, taip sutrukdydama įgyvendinti jos sprendimus dėl ilgalaikių investicijų (šia prasme žr. minėto sprendimo *Falck ir Acciaierie di Bolzano prieš Komisiją* 119 punktą), ir kad Komisijos sprendimų anglies sektoriuje, kuriais nespacialiai pagalbai šiame sektoriuje buvo taikomas AP 67 straipsnis, priėmimo praktika patvirtina šią analizę.

80 *Salzgitter* teigia, kad, priešingai nei teigia Komisija, iš trečiųjų pagalbos juodajai metalurgijai taisyklių 6 straipsnio nėra aišku, ar apie ZRFG numatytų mokestinių taisyklių taikymą juodosios metalurgijos įmonėms reikia pranešti pagal EAPB sutartį nepaisant to, kad anksčiau Komisija šiai pagalbos schemai buvo suteikusi leidimą pagal EB sutartį.

81 *Salzgitter* pabrėžia, kad ZRFG taikymas juodosios metalurgijos įmonėms visais atvejais nėra „ketinimas“ „suteikti ar pakeisti pagalbą“ šio straipsnio prasme, nes ZRFG numatyta pagalba pasienio regionams buvo suteikta daug anksčiau nei įsigaliojo trečiosios pagalbos juodajai metalurgijai taisyklės.

82 *Salzgitter* taip pat pabrėžia, kad trečiųjų pagalbos juodajai metalurgijai taisyklių 6 straipsnis netaikomas pagalbai, suteiktai įgyvendinant ZRFG, nes tokia pagalba, suteikta pagal leistą pagalbos schemą, yra esama pagalba (1994 m. spalio 5 d. Sprendimas *Italija prieš Komisiją*, C-47/91, Rink. p. I-4635).

83 *Salzgitter* mano, kad 1971 m. pagal EEB sutartį pranešdama Komisijai apie ZRFG Vokietija bet koku atveju pranešė pagal AP 67 straipsnį ir, leisdama mokestines priemones, apie kurias buvo pranešta pagal EEB sutartį, Komisija priėmė netiesioginį sprendimą, kad aptariama priemonė nepadarys „didelės įtakos konkurencijos sąlygoms“ anglių ir plieno pramonėje AP 67 straipsnio 1 dalies prasme.

84 Vokietijos vyriausybė iš esmės pateikia tokius pat argumentus kaip ir *Salzgitter*.

— Teisingumo Teismo vertinimas

85 Pirmiausia reikia priminti, kad, kaip nuspręsta šio sprendimo 39 punkte, Pirmosios instancijos teismas nepadarė teisės klaidos nusprendęs, kad ginčijamame sprendime aptariamai pagalbai taikomas AP 4 straipsnio c punkte numatytas draudimas.

86 Todėl Vokietijos Federacinė Respublika negali remtis tariamu netiesioginiu Komisijos leidimu pagal AP 67 straipsnį teikti šią pagalbą.

- 87 Kalbant apie Pirmosios instancijos teismo samprotavimus, kad Komisija antrosiomis ir trečiosiomis pagalbos juodajai metalurgijai taisyklėmis iš dalies panaikino 1971 m. Sprendimą siekdama neprieštarauti ZRFG taikymui ir tai sukėlė netikrumą dėl jo teisinio reglamentavimo, reikia priminti, kad EB 305 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad „(EB) sutarties nuostatos neturi įtakos (EAPB) sutarčiai, ypač valstybių narių teisėms ir pareigoms, minėtos Bendrijos institucijų įgaliojimams ir minėtos Sutarties nustatytoms bendrosios anglių ir plieno rinkos veikimo taisyklėms.“
- 88 Iš to išplaukia, kad EB ir EAPB sutartys yra savarankiškos ir kad EB sutartis bei ja remiantis priimta antrinė teisė negali sukelti pasekmių EAPB sutarties taikymo srityje (šia prasme žr. 1982 m. liepos 6 d. Sprendimo *Prancūzija ir kt. prieš Komisiją*, 188/80–190/80, Rink. p. 2545, 31 punktą). EB sutarties nuostatos taikomos tik kaip pagalbinės, jei EAPB sutartis kažko konkrečiai nereglementuoja (žr., be kita ko, 1987 m. gruodžio 15 d. Sprendimo *Deutsche Babcock Handel*, 328/85, Rink. p. 5119, 6–14 punktus).
- 89 Todėl trečiųjų pagalbos juodajai metalurgijai taisyklių 1 straipsnyje uždrausdama specialią ir nspecialią pagalbą šiam sektoriui, Komisija negalėjo netiesiogiai panaikinti 1971 m. Sprendimo.
- 90 Dėl Pirmosios instancijos teismo išvados, kad priėmus antrąsias ir trečiąsias pagalbos juodajai metalurgijai taisykles kilo dviprasmiškumas, nes nebuvo aišku, ar apie tolesnį ZRFG taikymą turi būti pranešta kaip apie „ketinimą“ trečiųjų pagalbos juodajai metalurgijai taisyklių 6 straipsnio prasme, visų pirma reikia pastebėti, kad šiame straipsnyje aiškiai numatoma pareiga informuoti Komisiją apie ketinimus juodosios metalurgijos sektoriuje taikyti pagalbos schemas, dėl kurių ji jau pareiškė savo nuomonę pagal EB sutartį.

- 91 Bet kitaip nei EB sutartyje, EAPB sutartyje neskiriamos nauja pagalba ir esama pagalba, nes EAPB sutarties 4 straipsnio c punktu aiškiai ir griežtai draudžiama bet kokia forma teikiama valstybių narių pagalba.
- 92 Teisingumo Teismas tai pat yra nusprendęs, kad pagalbos suderinamumas su bendrąja rinka taikant pagalbos juodajai metalurgijai taisykles vertinamas tik atsižvelgiant į taisykles, kurios galiojo tuomet, kai pagalba buvo realiai suteikta (minėto sprendimo *Falck ir Acciaierie di Bolzano prieš Komisiją* 117 punktas).
- 93 Iš to išplaukia, kaip teigia ir Komisija, kad trečiųjų pagalbos juodajai metalurgijai taisyklių 6 straipsnyje aiškiai ir nedviprasmiškai numatoma pareiga pranešti Komisijai apie pagalbą, kuri gali būti suteikta *Salzgitter* pagal ZRFG nuo šių taisyklių įsigaliojimo dienos.
- 94 Todėl nusprendęs, kad, viena vertus, priėmus trečiąsias pagalbos juodajai metalurgijai taisykles, buvo iš dalies netiesiogiai panaikintas 1971 m. Sprendimu suteiktas leidimas ZRFG ir, kita vertus, kad iš šių taisyklių 6 straipsnio negalima aiškiai nustatyti, ar apie ZRFG taikymą po šių taisyklių priėmimo buvo būtina pranešti kaip apie šiame straipsnyje minimus „ketinimus“, Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidų.

Dėl termino, per kurį Komisija ėmėsi veiksmų

— Šalių argumentai

- 95 Komisija ginčija žinojusi apie ZRFG taikymą *Salzgitter* iki 1998 m. pradžios ir tai, kad ji vėlavo imtis veiksmų.

- 96 Komisija teigia, kad įmonės, pagalbos gavėjos, iš esmės gali turėti teisėtų lūkesčių dėl pagalbos teisėtumo tik tuomet, jeigu apie ją buvo pranešta, nes rūpestingas ūkio subjektas paprastai turi galimybę įsitikinti, ar šios procedūros buvo laikomasi (1997 m. kovo 20 d. Sprendimo *Alcan Deutschland*, C-24/95, Rink. p. I-1591, 25 punktas), ir kad Pirmosios instancijos teismo priimtas sprendimas pažeidžia teisinį saugumą bei sudaro palankias sąlygas neteisėtai pagalbos gavėjams.
- 97 *Salzgitter* ir Vokietijos vyriausybė teigia, kad bylos, kurioje priimtas minėtas sprendimas *Alcan Deutschland*, aplinkybės buvo kitokios, nes šiuo atveju nenagrinėjamas klausimas, ar ūkio subjektas pagrįstai galėjo pasikliauti nacionalinės valdžios institucijos akto teisėtumu, bet klausimas, ar Komisija ėmėsi veiksmų per protingą terminą.

— Teisingumo Teismo vertinimas

- 98 Pirmosios instancijos teismas, nusprendęs iš dalies panaikinti ginčijamą sprendimą, kiek jis susijęs su Vokietijos Federacinės Respublikos pareiga susigrąžinti *Salzgitter* suteiktą pagalbą, vis dar manė, kad Komisija apie šią pagalbą žinojo nuo 1988 m. pabaigos, ir dėl to, kad ji nesiėmė jokių veiksmų iki 1998 m., priimdama ginčijamą sprendimą ji pažeidė teisinio saugumo principą.
- 99 Nesigilinant į klausimą, ar Pirmosios instancijos teismas galėjo pagrįstai nuspręsti, kad Komisija apie aptariamą pagalbą žinojo nuo 1988 m. pabaigos, o tai pastaroji ginčija, reikia konstatuoti, kad skundžiamame sprendime dėl teisinio saugumo principo pateikiami argumentai yra klaidingi.

- 100 Iš tiesų Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad net Bendrijos teisės aktų leidėjui nenustačius senaties termino, pagrindinis teisinio saugumo reikalavimas draudžia Komisijai be galo atidėti savo įgaliojimų įgyvendinimą (šia prasme žr. 1972 m. liepos 14 d. Sprendimo *Geigy prieš Komisiją*, 52/69, Rink. 787, 21 punktą, o dėl valstybės pagalbos, kuriai taikoma EAPB sutartis, minėto sprendimo *Falck ir Acciaierie di Bolzano prieš Komisiją* 140 ir 141 punktus).
- 101 Šiuo klausimu primintina, kad, kiek tai susiję su valstybės pagalba, kuriai taikoma EB sutartis, 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999, nustatančio išsamias EB sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles (OL L 83, p. 1), 10 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad jeigu Komisija turi iš bet kurio šaltinio gautą informaciją apie įtariamą neteisėtą pagalbą, tokią informaciją ji iš karto patikrina.
- 102 Be to, Reglamento Nr. 659/1999 15 straipsnyje numatoma, kad neteisėtos pagalbos susigrąžinimui taikomas dešimties metų senaties terminas, skaičiuojamas nuo jos suteikimo dienos. Šio reglamento keturioliktoje konstatuojamojoje dalyje nurodoma, kad senaties terminas nustatomas siekiant teisinio saugumo.
- 103 Nors šios taisyklės taikomos tik EAPB sutarties taikymo srityje, tačiau jų taikymo pagrindas valstybės pagalbos srityje yra pagrindinis teisinio saugumo reikalavimas. Iš to išplaukia, kad net tada, kai Bendrijos teisės aktų leidėjas aiškiai nenumatė senaties termino, Komisija negali be galo atidėti savo įgaliojimų įgyvendinimo.
- 104 Tačiau negalima pamiršti, kad pranešimas apie valstybės pagalbą yra pagrindinė Bendrijos priemonė kontroliuoti valstybės pagalbą ir kad šią valstybės pagalbą

gaunančios įmonės negali turėti teisėtų lūkesčių dėl jų teisėtumo, jei jos suteiktos nesilaikant šios procedūros (minėto sprendimo *Alcan Deutschland* 25 punktą).

- 105 Be to, reikia atsižvelgti į tai, kad EAPB sutartyje numatyta valstybės pagalbai taikoma tvarka skiriasi nuo numatytosios EB sutartyje ypatingu savo griežtumu (šia prasme žr. minėto sprendimo *Falck ir Acciaierie di Bolzano* 101 ir 102 punktus).
- 106 Iš to galima daryti išvadą, kad kai EAPB sutarties taikymo srityje suteikiama pagalba, apie kurią nepranešama, Komisijos vėlavimas vykdyti savo kontrolės įgaliojimus ir nurodyti susigrąžinti pagalbą paverčia šį reikalavimą neteisėtu tik tais ypatingais atvejais, kai Komisijos aplaidumas yra akivaizdus ir ji akivaizdžiai pažeidžia savo rūpestingumo pareigą.
- 107 Todėl nors Pirmosios instancijos teismas galėjo pagrįstai nuspręsti, kad valstybės pagalbos gavėjas galėjo remtis teisinio saugumo principu grįsdamas savo ieškinį, kuriuo jis prašo panaikinti sprendimą nurodyti susigrąžinti šią pagalbą, jis klaidingai taikė šį principą šioje byloje neišsiaiškinęs, ar Komisija elgėsi akivaizdžiai aplaidžiai ir, vykdydama savo kontrolės pareigas, pažeidė rūpestingumo pareigą, nes tik tai išimtiniais atvejais gali lemti Komisijos sprendimo, kuriuo nurodoma pagal EAPB sutartį susigrąžinti pagalbą, apie kurią nepranešta, neteisėtumą.
- 108 Iš to, kas išdėstyta pirmiau, išplaukia, kad pagrindinį apeliacinį skundą reikia pripažinti pagrįstu ir panaikinti skundžiamą sprendimą tiek, kiek jame numatoma, kad panaikinami ginčijamo sprendimo 2 ir 3 straipsniai.

Dėl bylos grąžinimo Pirmosios instancijos teismui

- 109 Iš šio sprendimo matyti, kad Pirmosios instancijos teismas skundžiamame sprendime teisingai nusprendė, jog *Salzgitter* gavo pagal EAPB sutartį neteisėtą pagalbą, tačiau šiame sprendime jis padarė teisės klaidą nusprendęs panaikinti tą ginčijamo sprendimo dalį, kurioje nurodoma susigrąžinti aptariamą pagalbą.
- 110 Todėl Pirmosios instancijos teismas turi nuspręsti, ar, atsižvelgiant į šios bylos aplinkybes, Komisija elgėsi akivaizdžiai aplaidžiai ir pažeidė rūpestingumo pareigą, o prireikus išnagrinėti kitus ieškinio pagrindus, kurių jis teisėtai galėjo nenagrinėti, kai priėmė sprendimą panaikinti tą ginčijamo sprendimo dalį, kurioje nurodoma susigrąžinti pagalbą, grindžiamus atitinkamai tuo, kad Komisija klaidingai tam tikras investicijas priskyrė EAPB sutarčiai, kad dalis pagalbos turėjo būti vertinama kaip skirta aplinkos apsaugai ir kad orientacinė nusidėvėjimo norma buvo nustatyta klaidingai.
- 111 Norint išsiaiškinti šiuos įvairius bylos aspektus reikia atsakyti į sudėtingus faktų klausimus remiantis aplinkybėmis, kurių Pirmosios instancijos teismas nevertino ir kurie nebuvo aptarti Teisingumo Teisme, todėl šioje bylos stadijoje dėl jų sprendimo priimti negalima.
- 112 Todėl bylą reikia sugrąžinti Pirmosios instancijos teismui.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

- 1. Atmesti priešpriešinį apeliacinį skundą.**
- 2. Panaikinti 1999 m. kovo 11 d. Europos Bendrijų Pirmosios instancijos teismo sprendimą *SalzgitterAG prieš Komisiją* (T-308/00) tiek, kiek juo panaikinami 2000 m. birželio 28 d. Komisijos sprendimo 2000/797/EAPB dėl Vokietijos suteiktos valstybės pagalbos *Salzgitter AG, Preussag Stahl AG* ir grupės dukterinėms juodosios metalurgijos įmonėms, šiuo metu *Salzgitter AG – Stahl und Technologie (SAG)*, 2 ir 3 straipsniai ir nusprendžiama dėl bylinėjimosi išlaidų.**
- 3. Gražinti bylą Pirmosios instancijos teismui.**
- 4. Atidėti sprendimo dėl bylinėjimosi išlaidų priėmimą.**

Parašai.